

Landbrugspraksis og handel med drivhusgasser

Af: Gert Tinggaard Svendsen,
Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet

EU har forpligtet sig til en drivhusgasreduktion på hele 20 % inden 2020, sammenlignet med niveauet i 1990.

EU's mål efter 2012 er derudover at styrke tiltagene mod klimaændringer. Der er derfor et stærkt behov for at overveje nærmere, hvordan man kan integrere så mange sektorer som muligt i disse bestræbelser.

Et vigtigt værktøj til styrkelse af tiltagene mod klimaændringer er kvotehandel. EU lancerede derfor verdens første kvotehandelssystem for drivhusgasser den 1. januar 2005 som en del af bestræbelserne på at opfylde målene i Kyoto-aftalen. Kvotehandelssystemet er en enestående opfindelse indenfor miljøregulering, som er blevet overført til EU på baggrund af vellykkede erfaringer fra USA. I EU's kvotehandelssystem giver ejerskabet af en kvote ret til at udlede et ton CO₂.

EU's kvotehandelssystem betyder, at handel med drivhusgaskvoter (omsat til CO₂-ækvivalenter) kan finde sted mellem virksomheder i forskellige lande. Næsten halvdelen af den totale CO₂-udledning i EU er dækket af markedet, som inkluderer mere end 10.000 installationer. Der er adskillige måder at reducere drivhusgasser på, fx ved hjælp af vindmøller, sol- og bølgeenergi, biobrændsel, initiativer til energieffektivisering og sidst, men ikke mindst, ændring af landbrugspraksis. Landmænd handler imid-

lertid ikke med drivhusgasser under Kyoto-aftalen. Hvorfor ikke? Idéen med at inkludere landmændene i et kvotehandelssystem er blevet lanceret i Australien, men er endnu ikke overført til EU.

Landbruget den fjerde største udleder

I øjeblikket er kraftværker den største udleder af drivhusgasser i EU med 27.8 % af den totale udledning. Landbruget ligger nummer fire med 9.2 %. Så mens debatten om drivhusgasser hovedsagligt har fokuseret på energi- og industrisektorerne, så har man kun rettet meget begrænset opmærksomhed mod det betydelige potentiale, der ligger i at begrænse drivhusgasudledningerne i landbrugssektoren. Dette på trods af, at landbruget udleder omkring en tiendedel af de samlede drivhusgasudledninger i EU-27.

Der er stor usikkerhed forbundet med at måle udledningen af metan (CH₄) og lattergas (N₂O) fra landbruget. Dette er indtil nu blevet set som en hindring for at inkludere landmændene i EU's kvotehandelssystem.

Kan man udvikle et system, som muliggør en inkludering af landmændene i EU's kvotehandelssystem? En mulighed kunne være at belønne fremgangsmåder, som reducerer drivhusgasser med tildeling af kvoter.

Landbrug indeholder som udgangspunkt en række processer, såsom at holde dyr eller producere afgrøder. En mulig indirekte målemetode kunne her være at udregne ændringen i udledning fra den oprindelige praksis til den nye praksis i stedet for at måle udledningen direkte. Myndighederne kunne således på forhånd fastsætte hvilke praksisser, der skal accepteres som gyldige reduktionsmetoder.

En praksisbaseret tilgang som målemetode

En sådan praksisbaseret tilgang indebærer, at kontrolmyndigheden på forhånd laver en liste over landbrugspraksisser, der kan anvendes som gyldige reduktionstiltag i EU's kvotehandelssystem. Dette fører til spørgsmålet om hvilke praksisser, der skal inkluderes. Et rimeligt kriterium ville være kun at inkludere praksisser, hvor usikkerhe-

den er minimal. Usikkerheden kunne her dreje sig om usikkerheden i målingerne eller simpelthen manglende forståelse for de underliggende biologiske/kemiske processer. Praksisser, som anses for at generere usikre måleresultater, kan da ekskluderes.

Efterhånden som ny forskning reducerer denne måleusikkerhed, kan listen over godkendte praksisser udvides. Systemet vil tilskynde reduktion af drivhusgasser enten ved at indføre en ny og mindre forurenende praksis eller ved at reducere den forurenende aktivitet. Når landmændene gør det, vil de modtage drivhusgaskvoter, der svarer til den mængde reduktion, som ændringen af praksis resulterer i. Landmændene kan herefter frit sælge eller opbevare disse kvoter i EU's kvotehandelssystem.

Mere information

Læs mere om FØJO III projektet COP på websiden: http://www.icrofs.dk/Sider/Forskning/fo-joIII_cop.html

FØJO III er finansieret af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.